

El punt de vista

DRET A COMPARTIR

Impulsar una ordenança perquè tots puguin disfrutar de l'espai públic no és de dretes

MARINA
Subirats*

Un dels objectius més importants d'un ajuntament democràtic és el de garantir a tothom l'accés i la utilització de l'espai públic en igualtat de condicions. Aquest és un principi en què crec que tothom deu estar d'acord, si bé a la pràctica sorgeixen contínues temptatives de privatitzar aquest espai, de considerar que el dret d'allò que és públic és el meu dret i de mirar d'expulsar-ne altres persones.

Però no sempre hi ha hagut acord en aquest objectiu. Hi va haver un temps en què els barcelonins tenien molt poc dret real a utilitzar l'espai públic: la platja no era practicable; els parcs eren pocs i mal conservats; els carrers, a vegades inexistent, d'altres foscos i fanosos; molts palaus on ara veïem que se succeïen els museus i exposicions eren tancats i barrats, en mans d'uns quants. La tasca dels primers ajuntaments democràtics va ser prou clara: tornar Barcelona als barcelonins. Obrir-la, fer-la accessible, socialment i urbanísticament. Calia incorporar a la ciutat els espais suburbans fets de qualsevol manera durant el franquisme i

incloure'ls al mapa amb la dignitat del conjunt. I així es va fer, fins al punt que avui Barcelona és una ciutat habitada, passejada i viscuda més intensament del que mai no ho havia estat.

Tot això es va fer des de l'impuls de la ciutat i el lideratge de l'ajuntament. I avui continua sent així. Només que ara la situació és una altra. Aquella població que descobria meravellada les platges de la ciutat a començaments dels anys 90, avui s'ha acostumat al fet que la ciutat és seva, a ocupar-la i a gaudir-ne sense límits. Ja no viu aquest fet com una conquesta, sinó com un dret. Però, en massa casos, no com un dret col·lectiu, sinó individual: «És la teva ciutat, pots gaudir-ne» ha estat a vegades entès com un «fes-ne allò que et doni la gana». Certament, no era aquest el missatge, sinó el d'una invitació franca a compartir. Però compartir ens costa.

I HA ANAT apareixent una manera d'habitar la ciutat que tendeix a privatitzar-ne els usos: «Si vull, embruto les parets, perquè puc; si vull, hi deixo els meus excrements o els del meu gos; si vull, crido; si vull, trenco. I tot perquè puc, perquè la ciutat és meua i jo tinc tots els drets i cap obligació». I aquesta sensació de llibertat, de pocs límits, sembla haver contagiada alguns dels nostres visitants, que han estat més sensibles a l'oferta generosa que a la necessitat de contenció i respecte. Comporta-

ments massa irresponsables que amenacen, novament, l'accés i l'ús de l'espai en igualtat de condicions per a tothom. Quan algú s'apodera de l'espai públic, el malmot o el monopolista, sempre són les persones i grups més febles els que resulten expulsats o perjudicats: les persones grans, que no podran dormir a causa dels aldarulls, o que se sentiran molestos per la proximitat d'una prostitució visible i patent; les criatures, que una conducció agressiva ha foragitat dels carrers, etcètera.

Avui, com fa 25 anys, l'Ajuntament de Barcelona ha de continuar

*Mantenir el civisme a
Barcelona passa per limitar
els que s'apropien la ciutat*

defensant l'accés de tothom a l'espai públic, en igualtat de condicions; la diferència és que això ara suposa establir normes clares per tal de fer-ne compatibles els diversos usos, excloure els monopolis i fer comprendre que hi ha actes que, en la nostra cultura, atribuïm a l'espai privat, no al públic, i així ha de continuar sent. Establir normes i, després d'haver-les debatut, fer-les complir. Fa temps que s'observen canvis de conducta negatius en aquest sentit i que es prepara la ciutadania per a un missatge diferent del que era urgent fa anys; un missatge diferent en la forma, no

en el fons. I és per això que l'ordenança municipal que està en fase de projecte no significa cap viratge cap a una política de dretes, ans al contrari: representa i afirma la mateixa antiga voluntat de tenir una ciutat oberta, sense exclusions ni marginacions.

CERTAMENT, és menys agraït posar límits que eliminar-ne. I per això sabem que hi haurà qui es queixarà, qui invocarà les desigualtats socials, les carències, qui ens acusarà d'autoritarisme, de manca de sensibilitat, fins i tot la paraula *feixisme* ha estat algun cop invocada.

Estimats conciutadans, no fonguem les coses. Per damunt dels interessos particulars hi ha el nostre interès comú, el de totes i tots, el de mantenir la nostra ciutat com un exemple de convivència i bones maneres, d'espai urbà càlid, obert i acollidor. I avui, això passa precisament per posar límits i per demanar-nos un esforç col·lectiu, el que plantejarem als barcelonins, de fet i de dret: que, una vegada més, i en cada moment segons ho demanen les circumstàncies, defensem la ciutat de qualsevol degradació o amenaça i estem a l'alçada de la civilitat sàvia i amable que hem anat construint. =

*Cinquena tinenta d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona i responsable del Pla de Promoció del Civisme.

PETIT
OBSERVATORI

JOSEP MARIA

Espinàs

LA CADENA
DE LA BONA
ASSISTÈNCIA

S'ha proposat que, en cas de necessitat, s'ampliïn les atribucions de farmacèutics i infermers. (Llegeixin, també, farmacèutiques i infermers. En un article i en qualsevol text digerible, penso, no és viable anar repetint: «professionals de farmàcia, professionals d'infermeria, professionals de medicina.» I si volem ser rigorosos, caldria distingir entre *professionals* i *professionales*, de la mateixa manera que es precisa *col·legial* i *col·legiala*).

Dit això, la meua opinió és: no es pot demanar a farmacèutics i a infermers que facin la funció dels metges. Segur que en alguns casos d'accident o d'emergència la presència d'un infermer en el lloc dels fets ha estat molt útil, i potser decisiva. Però la norma és clara: farmacèutics i infermers actuaran «d'acord amb les prescripcions del metge».

Entenc perfectament que molts infermers i molts farmacèutics no acceptin que se'ls carregui amb una responsabilitat que no els pertoca. En els seus respectius àmbits poden tenir i han de tenir una actuació impecable. Molts ciutadans estem agraïts al consell d'un farmacèutic i a la cura per part d'un infermer. En molts casos, són els «professionals de proximitat» que ens donen un estimable suport. També personal. Però cada un té la seva feina, i ni al farmacèutic ni a l'infermer els correspon diagnosticar. Un diagnòstic encertat és fonamental per poder iniciar una acció terapèutica adequada. La tos, la febre o el mareig són símptomes de malalties molt diverses, i exigir a algú que no sigui metge que s'arrisqui a dictaminar què s'amaga darrere d'aquests símptomes ha de topar amb el sentit de la responsabilitat d'infermers i farmacèutics.

Jo li puc preguntar a una infermera amiga què li sembla que em passa, i ella pot opinar, però acabarà indicant-me que vagi al meu metge de capçalera, i aquest metge, si ho creu oportú, m'enviarà a un especialista. Aquesta és la cadena de la bona pràctica assistencial. Cada professional hi té el seu paper. I en benefici del ciutadà, aquesta cadena no es pot trencar. =

el pols de
la premsa
internacionalCARLOS
Elordi¿SHARON SERÀ EL
PARE DE LA PAU?

Ningú ha llançat les campanes al vol i la cautela continua manant en tots els pronòstics. Però la majoria dels editorials dels grans diaris occidentals no han pogut dissimular el seu alleujament, o en alguns casos fins i tot la seva oberta satisfacció, pel fet que Ariel Sharon s'hagi després de la pesada càrrega que per als seus plans polítics suposaven els falcons del Likud i hagi fundat un nou partit que un sondeig de HAARETZ ja ha col·locat al capdavant si les eleccions se celebressin en aquests mateixos moments. «Aquesta audaç jugada pot sortir bé», ha dit el britànic THE INDEPENDENT, un diari que fins no fa gaire figurava entre els que més durament criticaven la política duta a terme per Sharon cap als palestins.

►► Un altre que estava en aquesta mateixa línia, THE NEW YORK TIMES, diari on bona part dels editors i responsables redaccionals, a més a més, són jueus, ha escrit el següent: «Les properes eleccions plantejaran diverses qüestions: ¿Capitalitzarà el país la retirada de Gaza per consolidar les converses de pau amb els palestins? ¿Es plantejarà seriosament Israel retirar-se dels assentaments de Cisjordània, cosa que seria necessària perquè l'Estat palestí -i la pau- es converteixin en una perspectiva realista? Els sondejos indiquen que la popularitat de Sharon és en aquests moments alta i sense el pes del Likud certament tindrà la credibilitat que es necessita perquè Israel avanci en la direcció adequada. De tota manera, queda per veure què és el que decidirà fer finalment. El que és clar és que Sharon no podia aconseguir que Israel avancés cap als seus objectius nacionals mentre continués al Likud».

►► THE DAILY TELEGRAPH, un diari clarament de dretes, diu el següent al seu editorial: «Si Sharon té èxit, els palestins poden esperar, i durant temps, més del mateix. És a dir, no un inici immediat de les negociacions que haurien d'establir el seu estat definitiu, però si noves retirades d'assentaments, subscribes per Washington i preferiblement negociades per Abu-Mazin. Sharon està disposat a ocupar el centre polític mitjançant una proposta laica i liberal que acceptarà el 'Full de ruta' cap a un Estat palestí, reconeixent, al mateix temps, la debilitat de Mazin i l'amenaça que per a Israel suposen els milicians de Hamas, de la Jihad Islàmica i de les Brigades dels Màrtirs d'al-Aqsa. Certament, es una visió realista de la situació i respon a l'actitud majoritària dels israelians. Li desitgem que tingui èxit».

The New York Times aplaudeix que Ariel Sharon prescindeixi del seu partit, el Likud.

►► Aquest és el comentari editorial de Sandro Viola a LA REPUBBLICA: «El rerefons polític israelià havia començat a canviar l'estiu passat, quan es va veure que hi havia una majoria favorable que s'acabi l'ocupació dels territoris. [...] Qui vulgui guanyar les properes eleccions, haurà de prometre als israelians que farà tot el que pugui per obtenir un compromís territorial amb els palestins. L'ocasió és històrica i potser irrepetible». I el FINANCIAL TIMES ha marcat el contrapunt realista o pessimista, segons com es miri: «La gran qüestió és saber si Sharon iniciarà negociacions reals amb els palestins. La seva concepció de la seguretat per a Israel és incompatible amb la mena de plantejaments amb què els palestins poden abordar-les. Res del que Sharon ha fet aquesta setmana respon la pregunta». (Sharon serà el pare de la pau o perdrà l'entusiasme si li van bé les eleccions? =